

Pvm

Diaarinro

7.8.2014

H 206/14

Valtiovarainministeriölle

Viite: Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö, 13.6.2014 VM047:21/2007

Lausunto luonnoksesta tietoturvallisuuden arviointiohjeeksi

Valtiovarainministeriö on varannut korkeimmalle hallinto-oikeudelle (KHO) tilaisuuden lausunnon antamiseen ministeriössä valmistellusta luonnoksesta tietoturvallisuuden arviointiohjeeksi. Lausunnon toimittamiselle on pyynnöstä saatu lisäaikaa 15.8.2014 saakka.

Lausuntonaan KHO toteaa asiasta seuraavaa:

Valtioneuvoston periaatepäätös valtionhallinnon tietoturvallisuuden kehittämisestä (Vahti 7/2009) ohjaa valtionhallintoa kehittämään tietoturvallisuutta tärkeänä osana johtamista, osaamista, riskienhallintaa sekä hallinnon kehittämistä ja toimintaa. Periaatepäätöksen nojalla on sittemmin annettu joukko ohjeita, suosituksia ja määräyksiä, osin virastoja velvoittaviakin, joilla helpotetaan ja edistetään valtionhallinnon organisaatioiden tietoturvallisuuden jatkuvaa kehittämistä ja ajan tasalla olemista. Tietoturvallisuutta lisäävillä toimenpiteillä voidaan myös vaikuttaa viranomaisen toiminnan jatkuvuuden ja laadun sekä oikeusturvan toteutumisen säilymiseen ja varmistamiseen.

Valtioneuvoston asetus tietoturvallisuudesta valtionhallinnossa (681/2010) edellyttää, että jokaisen viranomaisten on saavutettava asetuksessa tarkemmin määritelty (5 §) tietoturvallisuuden perustaso kolmen vuoden kuluessa asetuksen voimaantulosta. Valmistelutyö asetuksen mukaisen tietoturvallisuuden perustason saavuttamiseksi ja toteuttamiseksi oikeushallinnon alalla aloitettiin hyvissä ajoin ennen asetuksessa määrätyn määräajan täyttymistä. Oikeusministeriö ohjeisti hallinnonalan virastoja ryhtymään toimenpiteisiin perustason saavuttamiseksi sekä tarjosi samalla virastoille mahdollisuuden päästä mukaan ministeriön ohjaamaan tietoturvallisuuden kehittämistyöhön.

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS
HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLEN
THE SUPREME ADMINISTRATIVE COURT

Fabianinkatu 15, PL 180, 00131 Helsinki
Fabiansgatan 15, PB 180, 00131 Helsingfors
Fabianinkatu 15, P.O.Box 180, FI-00131 Helsinki, Finland
www.kho.fi www.hfd.fi

Osana tietoturva-asetuksen vaatimusten täyttämistä kehittämistyön tuloksena valmistuivat julkaisut ”Oikeusministeriön tietoturvaperiaatteet” ja ”Henkilöstön tietoturvaohjeet”, joita hallinnonalan virastot ovat voineet käyttää pohjana tietoturvansa kehittämisessä joko sellaisenaan tai soveltuvien osin muunneltuna omien tarpeidensa mukaisesti. Tietoturvaperiaatteissa määritellään organisaation tietoturvallisuuden hallintajärjestelmä, tietoturvallisuuden vastuut ja valtuudet sekä tietoturvallisuudesta raportointi ja viestintä. Henkilöstön tietoturvaohjeisiin on koottu keskeiset tietoturvallisuuden perusasiat.

Virastojen vuoden 2014 tulostavoitteisiin on myös sisällytetty tietoturva-asetuksen mukaisen tietoturvan perustason vaatimusten varmistaminen ja saavutetun tietoturvatason ylläpitäminen.

Valtionhallinnon tietoturvallisuuden jatkuvan kehittämisen ja sen riittävyyden mittaamisen näkökulmasta sekä erityisesti tietoturvallisuudesta valtionhallinnossa annetun valtioneuvoston asetuksen käytännön soveltamisen kannalta on valtiovarainministeriössä valmisteltua luonnosta tietoturvallisuuden arviointiohjeeksi pidettävä hyvinkin tarpeellisena ja ajankohtaisena. Virastojen mahdollisuudet tarkistaa ja arvioida omaa tietoturvallisuuden tilaa ja tasoa sekä toteutettuja tietoturvatointenpiteiden asiakimukaisuutta ja riittävyyttä tulevat arviointiohjeistuksen myötä vastaisuudessa huomattavasti tehostumaan ja helpottumaan. Ohjeistuksesta on selvää hyötyä ja etua myös viraston tietoturvallisuuden johtamisen ja kehittämisen kannalta. Tietoturvallisuuden arvioinnin menetelmillä saadaan samalla tarvittavia tietoja ja tuloksia, joita voidaan käyttää muun toiminnan kehittämisessä.

Tuomioistuimessa käsiteltävien lainkäyttöasioiden asiakirja-aineistot sisältävät monesti hyvinkin arkaluonteista tietoa tai ne ovat muutoin luonteensa vuoksi luokiteltavissa ei julkiseksi aineistoksi. Tietoturvatyö kuuluu tämän vuoksi korkeimman hallinto-oikeuden perustoimintaan. Asiakirjojen ja niihin sisältyvien tietojen käsittelyssä, tallettamisessa ja säilyttämisessä vaaditaan KHO:ssa erityistä tarkkuutta ja huolellisuutta, jotta tietojen suojaamiselle ja tietoturvallisuudelle asetetut vaatimukset tulevat täytetyksi. Lisäksi on huomattava, että valtaosa KHO:ssa käsiteltävästä hyvinkin laajasta asiakirjamäärästä on oikeudenkäyntiasiakirjoja, joihin ei sovelleta turvallisuusluokitusta. Luonnollisesti oikeudenkäyntiasiakirjojen salassapidosta ja turvallisuudesta huolehditaan muutoin huolellisesti.

Tietoturva- ja suojanäkökohdat korostuvat myös siten, että KHO voi tarvittaessa pyytää henkilön luotettavuuden varmistamista koskevan selvityksen tekemistä turvallisuusselvitysmenettelyn kautta ulkopuolisen henkilön tuomioistuimen tiloissa suoritettavaa työskentelyä varten.

Tietoturvallisuuden jatkuva kehittäminen ja ylläpito asettaa organisaation oman toiminnan arvioimiselle haasteita niin hallinnollisten toimintaprosessien kuin teknisten järjestelmien ja ympäristön näkökulmasta. Valmisteltavana olevasta tietoturvallisuuden arviointiohjeistosta voidaan odottaa olevan merkittävää hyötyä ja apua virastojen omatoimisessa tietoturvallisuuden laadun ja tason arvioimisessa ja mittaamisessa.

Lausunnon valmisteluun on osallistunut tietohallintopäällikkö Pekka Tuominen.

Presidentti

Pekka Vihervuori

Kansliapäällikkö

Ann-Mari Pitkäranta